

kiver. I 1832 var det meget let at gøre. Da havde man Bogtrykkerpressen, den litografiske Sten og Kobberpladen, og saa var der ikke flere Maader, hvorpaa Reproduktioner og Tryksager kunde komme frem. Imidlertid ere Reproduktionsmaaderne nu bleven ganske overordentlig mangfoldige, saa at det ofte er tvivlsomt, hvad der skal henregnes til Tryksager og hvad ikke, hvad der er afleveringspligtigt og hvad der ikke er det. Jeg har her et Brev, der er sendt til Provinsen fra Kjøbenhavn. Der er et 4-Øres Frimærke paa det, og paa Konvolutten staar der „Tryksager“. Aabner man det, finder man en hektograferet Skrivelse fra en Urtekræmmer. Altsaa mener Postvæsenet, at Hektograferinger høre under Tryksager, og hvis nu en mindre Bogtrykker for at forøge sine Indtægter gav sig af med Hektografering, blev det altsaa et Spørgsmaal, om vore Biblioteker ogsaa skulde samle paa den Slags Ting. Begrebsmæssigt set er der neppe noget i Vejen for at sige, at der ikke er mere Grund til at paalægge Litografien en Afleveringspligt end Hektograferingen. Men paa den anden Side maa man indrømme, at det vilde være noget ejendommeligt, hvis man skulde samle i offentlige Biblioteker alle mulige Ting, der ere fremkomne ved Reproduktionsmaader som Hektografering eller lignende. Hektograferingen behøver ikke at indskrænke sig til Urtekræmmerreklamer. Vi have Universitetsprofessorer, som ikke lade deres Bøger trykke, men blot hektograferer, og saadanne hektograferede Eksemplarer bringes i Handelen eller sælges i alt Fald af Universitetspedellen. Spørgsmaalet er da, om de ere afleveringspligtige eller ej. Nu staar man over for den Mulighed, at Postvæsenet hævder en Ting med Begrebet Tryksager og Kultusministeriet en anden. Men man kunde ogsaa fremdrage andre Grænsebestemmelser. Man har Skrivemaskiner, som aflevere flere Aftryk paa en Gang. De drives ganske vist med Tryk, saa for saa vidt kunde Produktet nok henregnes til Tryksager, og det er heller ikke umuligt, at en lille Bogtrykker vilde benytte den Slags Midler. Grænsen mellem disse Skrivemaskiner og de moderne Støbe-, Sætte- og Trykkemaskiner er ogsaa ret haarfin. Jeg fremhæver dette, ikke fordi jeg selv paa nogen Maade er i Stand til at give en klar Begrebsbestemmelse, men for at man her skal være opmærksom paa, at de Bestemmelser, som Ministeren efter den Form, § 5 har faaet, bliver bemyndiget til at træffe, ganske sikkert maa være

relative. Der maa være en vis Bevægelsesfrihed for Ministeriet med Hensyn til § 5, fordi det stigende Antal forskellige Reproduktionsmaader, som Kulturen nødvendigvis fører med sig, gør det umuligt at give den Slags klare Begrebsbestemmelser, som man kunde give i 1832.

I Forbindelse hermed vil jeg henlede Opmærksomheden paa, at Lovforslagets Titel er undergaaet en Forandring, der vel væsentlig skyldes den ny tilføjede § 3. Jeg er ikke absolut glad ved Forandringen. Tidligere var der Tale om Afleveringspligt, som Bogtrykkerne og andre havde, nu er der Tale om en Ret for Bibliotekerne. Men Bibliotekernes Indkrævningsret hos Forlæggeren eller andre er jo noget andet end Bogtrykkernes Afleveringspligt. Jeg synes bedre om „Afleveringspligten“ end om „Indkrævningsretten“. Ganske vist gælder det for et Lovarbejde, at Lovforslagets Titel hører ikke med til Lovforslagets Tekst, og Lovforslagets Tekst er tilstrækkelig klar. Det er af Lovforslagets Tekst tilstrækkelig tydeligt, at vi vedblivende have at gøre med en Pligt, som paahviler Bogtrykkerne, saa selv om man af Lovforslagets Titel kunde faa det Indtryk, at Afleveringspligten var afløst af en Ret for Bibliotekerne, vil Teksten hurtigt overbevise om, at det forholder sig ikke saaledes.

Som sagt, det er ikke blot med Hensyn til de to Ting, jeg har fremdraget — Bestemmelsen om Biblioteket i Reykjavik og den Forhandling, der er ført i det andet Ting om Kobberstiksamlngen, og som den ærede Minister har haft den Godhed ogsaa at fremdrage her i Tinget — men det er ogsaa med Hensyn til selve Sagen — idet der i Virkeligheden ikke er noget i disse Ændringer, der kan vække Betænkkeligheder ud over den Ændring, som findes i § 4 —, at jeg vil anbefale det høje Ting at tage Forslaget, som det foreligger ændret fra det andet Ting, idet jeg gør opmærksom paa, at Ministeren kan tage § 4, saaledes som den foreligger, til Trods for, at Ministeren har set de Vanskeligheder, der kunde være ved den. Jeg mener ogsaa i Henhold til de Betragtninger, der ere gjorte gældende fra Ministerbordet, at man kan tage den. Jeg tillader mig derfor at anbefale Tinget at vedtage Lovforslaget uden Ændring, og jeg lykønsker Ministeren til, at han kan faa Lovforslaget gennemført paa en saadan Maade, at det gode gamle Princip, der nu har vist sig godt i 70 Aar, kan vedblive at virke til Gavn for Bibliote-